

KetelFactory; geen melk en geen jenever

Deel 1 #3 2009

In een voormalige melkfabriek aan de rand van het Schiedamse centrum is sinds mei dit jaar de KetelFactory gevestigd. Het pand, dat werd aangekocht door distilleerdersfamilie Nolet, bevindt zich op het terrein van hun jeneverstokerij waar onder andere het beroemde jenevermerk Ketel I wordt gestookt. Op zoek naar een zinnige en passende invulling voor het historische pand kwamen vader en zoon Nolet op het idee om het hun nicht Winnie Teschmacher voor te leggen. Teschmacher is glaskunstenaar. Een glasinstallatie van haar hand werd in 2004 geplaatst in de entree van de distilleerderij.

Het werk lijkt op een groot gebrandschilderd kompas of rad van avontuur.

De Nolet dynastie is er op vereeuwigd.

Door Eleonoor van Beusekom

Ketelfactory, foto W. Teschmacher

De chemie van het moment

Voor de invulling van het historische pand concentreerde Teschmacher zich op de processen die aan het jeneverproduct voorafgaan. In samenspraak met haar vriendin Kim Zeegers, die een theaterachtergrond heeft, vergeleek zij de overeenkomsten van het productieproces van het geestrijke vocht met die van het wordingsproces van een kunstwerk of installatie. Met de nadruk op het proces en de zuivere uitkomst die een distillatie teweegbrengt, werd gezocht naar aanknopingspunten in het kunstenveld. "De mogelijkheden zitten vooral in de chemie van het moment", zo stelde ze vast. Ambiance en rijping, het tijdig bijsturen in de receptuur, ruimte scheppen voor het impuls, het zijn allemaal zaken die het eindproduct ten goede komen om vervolgens een prettige beneveling te kunnen ervaren.

Het pand werd aan de buitenkant in oorspronkelijke staat gebracht en gerestaureerd volgens oude tekeningen. Inclusief alle oude gevels, sierlijsten en dakkapellen. Binnen is de ruimte nu aangepast aan de nieuwe kunstbestemming met inachtneming van een aantal oude bouwkundige details die behouden blijven. De prachtige vloer van Belgisch hardsteen biedt royaal de ruimte voor ontmoetingen. Dat is ook de noemer waaronder de KetelFactory haar kunstprocessen, met 'art in progress' beginsel, onder onze aandacht wil brengen.

Ontmoetingen

Ontmoeting I is inmiddels afgerond en de tweede Ontmoeting zal in september van start gaan. Het fenomeen 'art in progress' is op zich geen nieuw gegeven. Je bezoekt daarbij een tentoonstelling waarbij de kunstenaar -nog- aan het werk is en waarbij het wordingsproces meer aandacht dient te genereren dan het eindproduct. In het geval van de Ontmoetingen in de KetelFactory slaat 'progress' vooral op de dynamiek van de totale tentoonstelling met als zeer belangrijk aspect de andere kunstenaar. De persoon en het werk van de tweede kunstenaar, die een ontmoeting mogelijk maakt, vormt het wezenlijke en tegelijk verrassende element. Het maakt dat de uitkomst van te voren niet is te voorspellen en voegt de chemie, die mogelijk op de plek ontstaat, toe als een

waarneembaar ingrediënt binnen het geheel. Dat is wat de bedenkers van dit concept althans nastreven. Voorwaarde voor een geslaagde versmelting is evenwel de bereidheid van de deelnemende kunstenaars om zich open op te stellen en om niet aan een geprefabriceerd tentoonstellingsidee vast te willen houden.

Mogelijk dienen de eigen criteria zelfs te worden bijgesteld gedurende het proces dat in totaal 10 weken duurt. Na vijf weken is er ook een moment ingelast om de balans te kunnen opmaken. Er kan naar believen worden ingegrepen in de eerder gemaakte opstelling van werk of er kan zelfs een totale of gedeeltelijke wisseling van alle kunstwerken plaatsvinden.

De exposanten

Ton van der Laaken en Paul den Hollander beten de spits af met hun Ontmoeting I. Zij kenden elkaar voordien niet persoonlijk. De onbekendheid met elkaar en met elkaars werk maakt de kans op een geslaagde fusie binnen het tentoonstellingsproces ook groter.

Wat maakt kunstenaars verder geschikt voor distillatie? De komende expositie geeft hier maar ten dele een antwoord op. In Ontmoeting 2 zullen namelijk drie kunstenaars meedoen maar wel paarsgewijze. In de eerste vijf weken zullen Karin van Pinxteren en Henk Olijve hun creatieve krachten mengen en meten en in het tweede deel dat van 24 oktober t/m 29 november plaatsvindt, gaat Karin van Pinxteren met een andere sparring partner, kunstenaar Roland Schimmel, verder.

Dagblad *Trouw* besteedde al aandacht aan de minder materiële aspecten van de KetelFactory onderneming. Naast de expositie krijgt iedere kunstenaar namelijk de taak een dagprogramma samen te stellen onder de noemer de Distillatie. Een programma dat een verdieping van het geëxposeerde werk moet onthullen, meer dan meestal op het eerste gezicht wordt waargenomen. Onder het motto 'pelgrimage, waarnemen en fotografie' liet exposant kunstenaar Paul Den Hollander belangstellenden anders naar bomen kijken en met een wichelroede kennismaken in de vrije natuur.

Terug naar de basis

De veelgehoorde klacht dat de hedendaagse beeldende kunst inmiddels een epigoon van zichzelf zou zijn geworden en daardoor ieder contact met de essentie moet ontberen, heeft mogelijk bijgedragen aan de procesmatige aanpak van dit kunstenaarsinitiatief.

Hoofdsponsor Nolet Distillery die zijn bedrijfskoers bepaalt door het durven nemen van risico's met een mix van intuïtie, kennis en passie is hier zeker ook een inspiratiebron.